

Силабус дисципліни

«Global environmental change and environmental policy of the European Union»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність E2 «Екологія»

Освітня програма «Екологія та охорона навколишнього середовища»

Рік навчання 1, **семестр** 10

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 5,5

Мова викладання англійська

Викладач: *Алексєєва Анна Олександрівна*

кандидат технічних наук, доцент кафедри екології

Контактна інформація лектора:

E-mail: anna.aleksyeyeva@chmnu.edu.ua

Після вивчення курсу студент має знати:

- глобальні екологічні виклики та їхній вплив на соціоекономічні системи;
- основні положення та цілі сталого розвитку ООН (SDGs), зокрема екологічно орієнтовані цілі (6, 7, 13, 14, 15);
- політико-правові засади формування та реалізації екологічної політики Європейського Союзу;
- механізми імплементації європейського екологічного законодавства в Україні;
- ключові міжнародні екологічні угоди, конвенції та програми, що стосуються клімату, водних ресурсів, біорізноманіття;
- технічні регламенти та законодавчі акти ЄС щодо охорони довкілля (повітря, води, ґрунтів, відходів);
- підходи ЄС до управління кліматичними ризиками та адаптації до змін клімату.

Мас вміти:

- аналізувати та порівнювати екологічну політику ЄС і України;
- застосовувати принципи сталого розвитку в аналізі природоохоронних стратегій;
- оцінювати ефективність екологічних політик і програм на національному та міжнародному рівнях;
- використовувати міжнародні екологічні бази даних і документи (EIONET, EEA, UNFCCC тощо);

Обсяг дисципліни: 5,5 кредити ECTS (32 годин лекцій, 32 годин практичних занять).

Мета: сформувати у студентів цілісне розуміння глобальних екологічних змін, їхніх причин та наслідків, а також ознайомити з основними принципами, стратегіями та інструментами екологічного менеджменту в Європейському Союзі. Дисципліна спрямована на розвиток навичок аналізу екологічної політики ЄС, оцінку ефективності міжнародних екологічних угод, впровадження сталого розвитку та сучасних екологічних технологій. Особлива увага приділяється адаптації до змін клімату, управлінню природними ресурсами та інтеграції екологічних стандартів у різні сфери економіки та суспільного життя.

Оригінальність навчальної дисципліни: авторський оригінальний курс вирізняється комплексним підходом до вивчення глобальних змін довкілля у контексті політики ЄС, поєднуючи науковий аналіз екологічних процесів із практичними аспектами регулювання та управління. Особлива увага приділяється інтеграції європейських екологічних стратегій у глобальні зусилля зі сталого розвитку, що забезпечує актуальність і прикладний характер дисципліни.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
Тема 1 United Nations (UN) Sustainable Development Goals (SDGs) and environmental challenges	2/2	знати зміст екологічно орієнтованих Цілей сталого розвитку, вмітимуть аналізувати екологічні проблеми крізь призму глобальних цілей сталого розвитку та пропонувати шляхи їх досягнення.	Оволодіти знаннями про Цілі сталого розвитку ООН та їхній взаємозв'язок із сучасними екологічними викликами, розуміти роль глобальних стратегій у досягненні екологічної стійкості.	5
Тема 2 Goal 15: Life on land. Terrestrial ecosystems. Sustainable forest management. Desertification. Land	2/2	Опанувати основні напрями та нормативно-правові основи реалізації Цілі 15, вмітимуть аналізувати екологічні	Оволодіти знаннями про цілі, завдання та показники Цілі 15 сталого розвитку, розуміти екологічні та правові аспекти	5

- формулювати пропозиції щодо удосконалення національного природоохоронного законодавства на основі європейських практик;
- проводити критичний аналіз взаємозв’язку між політичними рішеннями та станом довкілля;
- розробляти науково-аналітичні матеріали з питань екологічної політики.

Технічне забезпечення

Для успішного проходження курсу можливо використання літературних джерел, що знаходяться в бібліотеках університету та міста, мережі Інтернет, програмне забезпечення – MS Word, Excel. Студентам дається також можливість використання навчально-наукової літератури з бібліотеки кафедри екології, а також навчальних матеріалів, які завантажено у систему MOODLE.

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Політика щодо академічної доброчесності	Передбачає самостійне виконання всіх робіт. Списування під час іспиту (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено. Неприпустимими є інші прояви академічної недоброчесності, які визначено Положенням про академічну доброчесність ЧНУ імені Петра Могили доброчесності університету. У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій: - знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті; - надати рекомендації щодо доопрацювання обов’язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно; - призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно.
Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни	Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу. Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.
ПОЛІТИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАЬ	
Політика щодо дедлайнів	Роботи, які здаються з порушенням строків без

degradation. Biodiversity loss. Legislation. Targets and indicators		показники, оцінювати стан наземних екосистем і розробляти рекомендації щодо їх збереження.	збереження наземних екосистем, сталого управління лісами, боротьби з опустелюванням, деградацією земель і втратою біорізноманіття.	
Тема 3 Goal 14: Life below water. Marine ecosystems and the Ecosphere. Marine resources. Threats. Legislation. Targets and indicators	2/2	Опанувати сновні екологічні та законодавчі засади збереження морських екосистем, вмітимуть аналізувати загрози для морського середовища, оцінювати відповідні індикатори та формувати стратегії сталого використання морських ресурсів.	Оволодіти знаннями про Ціль 14 сталого розвитку, особливості морських екосистем та екосфери, загрози для морських ресурсів і правове регулювання їхнього захисту, а також розуміти значення моніторингу цільових показників.	6
Тема 4 Goal 13: Climate action. Climate impacts. Carbon cycle. Greenhouse gasses. Climate change. Consequences. Legislation. Targets and indicators.	2/2	Розуміти механізми зміни клімату та її вплив на довкілля, вмітимуть аналізувати законодавчі ініціативи, індикатори кліматичних змін і розробляти практичні заходи щодо пом’якшення наслідків.	знати про Ціль 13 сталого розвитку, основні причини та наслідки зміни клімату, роль парникових газів і вуглецевого циклу, а також розуміти правові засади та цільові показники кліматичної політики.	6
Тема 5 Goal 6: Clean water and sanitation. Water cycle. Watershed ecosystems. Integrated water resource management (IWRM). Legislation. Targets and indicators	2/2	знати ключові елементи водного циклу та управління водними ресурсами, вмітимуть аналізувати стан водних екосистем, застосовувати принципи IWRM і оцінювати відповідність цільовим індикаторам сталого водокористування.	Оволодіти знаннями про Ціль 6 сталого розвитку, гідрологічний цикл, екосистеми водозборів, принципи інтегрованого управління водними ресурсами (IWRM), а також розуміти законодавчі аспекти і систему показників у сфері водопостачання та санітарії.	6
Тема 6 Goal 7: Affordable and clean	2/2	знати основні напрями забезпечення доступної	Оволодіти знаннями про Цілі 7 і 11 сталого	6

та перескладання	поважної причини, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання письмового контролю відбувається з дозволу лектора за наявності поважної причини.
Політика щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульного та семестрового контролю. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора інституту у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

energy. Goal 11: Sustainable cities. Conclusions.		та чистої енергії, принципи сталого розвитку міст, вмітимуть аналізувати екологічні показники урбанізованих територій і формулювати висновки щодо реалізації відповідних Цілей сталого розвитку.	розвитку, розуміти взаємозв'язок між розвитком сталої енергетики, енергоефективністю та формуванням екологічно безпечного міського середовища.	
Тема 7 Forming EU environmental policy	2/2	Знати основні етапи, суб'єктів і інструменти формування екологічної політики ЄС, вмітимуть аналізувати екологічні ініціативи та оцінювати їх вплив на сталий розвиток у європейському просторі.	Оволодіти знаннями про процес формування екологічної політики Європейського Союзу, розуміти роль інституцій ЄС, стратегічних документів і законодавчих механізмів у сфері охорони довкілля.	6
Тема 8 EU sustainable development strategy	4/4	знати ключові положення та напрями Стратегії сталого розвитку ЄС, вмітимуть оцінювати її вплив на екологічне врядування та застосовувати підходи сталого розвитку у професійній діяльності.	Оволодіти знаннями про Стратегію сталого розвитку Європейського Союзу, її цілі, пріоритети та механізми реалізації, розуміти її значення для екологічної та соціально-економічної політики ЄС.	6
Тема 9 EU legislation on air protection	4/4	Знати основні директиви та регламенти ЄС у сфері охорони повітря, вмітимуть аналізувати законодавчі вимоги та застосовувати їх для забезпечення чистоти атмосферного повітря..	знати нормативно-правову базу Європейського Союзу щодо охорони атмосферного повітря, розуміти цілі, принципи та механізми контролю за якістю повітря. екологічною інформацією.	6
Тема 10 EU legislation on water protection and control	4/4	Знати основні директиви ЄС у сфері захисту водного	Оволодіти знаннями про законодавство Європейського Союзу	6

		середовища, вмітуть аналізувати законодавчі інструменти та застосовувати їх для ефективного управління водними ресурсами.	щодо охорони та контролю якості водних ресурсів, розуміти принципи інтегрованого водного управління в межах політики ЄС.	
Тема 11 EU legislation on solid waste management	4/4	Опанувати ключові директиви ЄС з управління твердими відходами, вмітуть застосовувати законодавчі вимоги для впровадження ефективних практик поводження з відходами.	Оволодіти знаннями про законодавство Європейського Союзу щодо управління твердими відходами, розуміти принципи їхньої утилізації, переробки та мінімізації.	6
Тема 12 General characteristics of technical regulation in the EU	2/2	Знати основні механізми технічного регулювання в ЄС, вмітуть аналізувати нормативні вимоги та застосовувати їх для відповідності стандартам і підвищення екологічної безпеки.	Оволодіти знаннями про загальні принципи та особливості технічного регулювання у Європейському Союзі, розуміти їх роль у забезпеченні якості та безпеки продукції й послуг.	6
Разом				70
Залік				30
Разом за курс				100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання модульного та семестрового контролю	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
75-89	Добре	
60-74	Задовільно	

0-59	незадовільно	не зараховано
------	--------------	---------------

Рекомендовані джерела інформації:

- Основний вебсайт ЄС: http://europa.eu/index_en.htm
- База даних права ЄС EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>
- Договори ЄС: http://europa.eu/eu-law/treaties/index_en.htm
- Європейський Парламент: <http://www.europarl.europa.eu/portal/en>
- Політика сусідства ЄС: <http://eeas.europa.eu/enp>
- Політика сусідства ЄС-Україна: http://eeas.europa.eu/ukraine/index_en.htm
- Європейська Комісія: http://ec.europa.eu/index_en.htm
- Генеральний директорат з питань навколишнього середовища: http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm
- Генеральний директорат з питань клімату: http://ec.europa.eu/dgs/clima/mission/index_en.htm
- Генеральний директорат з питань енергетики: http://ec.europa.eu/dgs/energy/index_en.htm
- Генеральний директорат з питань мобільності та транспорту: http://ec.europa.eu/transport/index_en.htm
- Європейське агентство охорони навколишнього середовища (EEA): <http://www.eea.europa.eu/>
- United Nations (No date) Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. A/RES/70/1 <http://sustainabledevelopment.un.org>.
- UNDP (No date) Sustainable development goals [https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development goals.html](https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development%20goals.html)